

*För barnens
skolorna, dagvårderna, elevvårderna*

PIETARSAAREN KAUPUNGIN SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO

1(3)

Malmin tk-vastaanotto
Kolpintie 7
68600 PIETARSAARI
Puh. 786 1111

25.11.2011

PÖYTÄKIRJA LASTEN KUNTOUTUSTYÖRYHMÄN KOKOUKSESTA 25.10.2011

Läsnä
Gunilla Häggman, specialbarntädgårdslärare, Snäckan
Jan Levander, bildningsdirektör, Jakobstad
Mika Järvinen, rehtori/koulutoimenjohtaja, Pedersöre
Pirkko Niku-Parttimaa, Kelto/Pietarsaari
Helena Nukala-Kronlund, dagvårdschef, Nykarleby
Carola Holm-Palonen, bildningschef, Larsmo
Christel Sandell, ambulering specialbarntädgårdslärare, Jakobstad
Rolf Sundqvist, bildningsdirektör, Pedersöre
Annika Rajakangas, vt päivähoitojohtaja, Pietarsaari
Marketta Koskela, ylihoitaja/Sote

AIHE Lääkkeiden jako ja lääkinnälliset toimenpiteet päiväkodissa ja koulussa.

Vuoden 2011 aikana on noussut esiin kysymys tarpeesta antaa kouluavustajille koulutusta lääkehoidon toteuttamisesta päiväkodissa tai koulussa sekä injektioiden antamisesta, lähinnä insuliinipistoksista diabeetikkolapsille sekä erilaisten toimenpiteiden suorittamisesta kuten virtsan katetroinnista.

Käytäntö on ollut, että tämän tyyppinen koulutus ja ohjaus on käytännössä järjestetty lapsi ja avustajakoh-
taisesti lastenyksikön toimesta.

Ylihoitaja Marketta Koskela kertoi, että Sosiaali- ja terveysviraston toimesta on nyt laadittu sen omille yksiköille kirjalliset ohjeet ja "rutiinikuvaukset" turvallisen lääkehoidon toteuttamiseksi kussakin yksikössä. Ohjeistus perustuu Sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito -oppaaseen. Jo aiemmin esim. diabeetikkolapsille nimetyt avustajat ovat saaneet koulutuksen diabeteshoitajalta. Nyt ero aikaisempaan on, että annettu koulutus kirjataan ja koulutettu saa kirjallisen luvan lääkkeen antoon. Vastaavanlaista lupamenettelyä voidaan noudattaa myös muiden lääkkeiden jaon yhteydessä, samoin lääkinnällisten toimenpiteiden, kuten katetroinnin suhteen. Opetus on lapsikohtainen ja lupa täytyy uusia, jos avustettava vaihtuu. Muutenkin lääkkeen jaossa/pistosten antamisessa tarvittavan tietotaidon ajantasaisuus tarkistetaan määräajoin. Luonnollisesti lääkkeiden jako/pistosten antaminen/toimenpiteiden suorittaminen tapahtuu vanhempien suostumuksella.

Annetun koulutuksen kirjaaminen ja kirjalliset luvat selkiyttänevät myös vastuukysymyksiä. Uudet lupalomakkeet ja vanhempien suostumuslomake otetaan käyttöön 1.11.2011. Diabeteslääkityksen lisäksi samaa käytäntöä voidaan soveltaa muihin lääkkeisiin, kuten astman kohtauslääkkeet, epilepsian kohtauslääkkeet sekä adrenaaliruiskeet anafylaksian varalle. Koulutus ja lupa lääkkeen antamiseen on lapsikohtainen ja aina vanhempien suostumuksella.

Keskustelun aikana todettiin, että varsinkin erityisluokilla on aina ollut lapsia, jotka ovat tarvinneet hoito-
toimenpiteitä tai lääkkeen jakoa koulupäivän aikana. Myös diabeetikkolapsia on lisääntyvässä määrin
tavallisissakin koululuokissa. Yleensä alkukeskustelun jälkeen ja avustajasta sovittua erityisiä
ongelmia ei ole ilmennyt. Varsinaisia hoitoneuvotteluja ei seudulla ole ollut käytössä. Lääkehoito-
suunnitelmat on tehty yleensä kussakin yksikössä tapauskohtaisesti tarpeen ilmaantuessa.

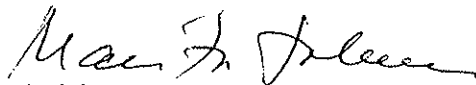
Pietersaassa esim. diabeetikkolapsia on tällä hetkellä noin 30, joista puolet tarvitsee avustajaa, eivätkä
vielä itsenäisesti pysty hoitamaan diabetesta.

Koulun kannalta on ollut hieman ongelmallista, milloin esim. diabeetikkolapsi ei enää tarvitse apua,
vaan selviää itsenäisesti verensokerinsa kontrolloimisesta ja insuliiniannoksen määrittelemisestä. To-
dettiin, että tähän ei yksittäistä ikärajaa voi asettaa vaan asia on tapauskohtainen. Jatkossa voidaan
pyrkä siihen, että kun lapsi on kypsynyt huolehtimaan diabeteksestaan itsenäisesti, ensisijassa van-
hemmat tuovat terveiset kouluun. Jos epäselvyyksiä ilmenee, vanhempien luvalla koulusta päin voi-
daan tiedustella
lastenyksikön mielipidettä avustajan tarpeesta.

Todettiin lisäksi, että lomien ja sairaustapausten varalta, avustajilla pitäisi olla myöskin nimetyt varahen-
kilöt avustamaan lasta ja huolehtimaan turvallisen lääkityksen toteuttamisesta.

Yhteenvedona todettiin, että nykykäytäntö on ollut melko toimiva. Päivähoito/koulu nimeää avustajan, jo-
ka vanhempien suostumuksella saa tarvittavan koulutuksen ja luvan lääkkeiden antoon/lääkinnällisen toi-
menpiteen suorittamiseen, saatuaan siihen asianmukaisen koulutuksen. Koulutuksen määrä on päätettävä
tapauskohtaisesti avustajan koulutustaustan perusteella.

Tilannetta selkiyttäisi edelleen, jos päiväkodeilla/kouluilla olisi yksikkökohtaiset suunnitelmat
lääkehoidon toteuttamisesta.

Marita Salmu
Lasten kuntoutustyöryhmän puheenjohtaja